

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-989/16-S

Název právnické osoby vykonávající činnost školského zařízení	Mateřská škola Ottománek
Sídlo	Střední 2121, 252 28 Černošice
E-mail právnické osoby	babyclub@ottomanek.cz
IČ	71340891
Identifikátor	662104561
Právní forma	Školská právnická osoba
Zastupující	Mgr. Vladimíra Ottomanská
Zřizovatel	Baby Club OTTOMÁNEK s. r. o.
Místo inspekční činnosti	Jitřní 2283, 252 28 Černošice
Termín inspekční činnosti	29. 3. 2016 – 30. 3. 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školským zařízením podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušného školního vzdělávacího programu. Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy podle § 174 odst. 2 písm. c) zákona č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Hodnoceným obdobím byl školní rok 2015/2016 ke dni inspekční činnosti.

Inspekční činnost podle § 174 odst. 6 školského zákona.

Charakteristika

Středisko volného času (SVC, „středisko“), zřízené při Mateřské škole Ottománek (MŠ), zahájilo činnost 1. září 2015. Své aktivity realizuje v příměstské oblasti hlavního města. V regionu města Černošice není dostačující nabídka volnočasových aktivit v souvislosti s rostoucím počtem obyvatel v regionu, zejména pro menší děti a pro rodiče s dětmi. Na tuto oblast zájmového vzdělávání se činnost SVC zaměřuje. Z hlediska počtu i struktury účastníků se jedná o zařízení rodinného charakteru, které využívá vyšší ekonomickou úroveň obyvatel a velký počet maminek s malými dětmi. Vytváří podmínky pro jejich zapojení do zájmového vzdělávání i pro setkávání v příjemném prostředí. Počet účastníků a útvarů se během roku mírně zvyšuje, aktuálně překročily počty na počátku školního roku.

Hodnocení podmínek vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu

Strategie rozvoje SVC Ottománek za období 2015-2018 uvádí zásady rozvoje střediska. Vychází ze socioekonomické úrovně i demografického vývoje regionu a z programu (MŠ). Nabídka, zejména pravidelné zájmové činnosti, reaguje na potřeby veřejnosti. Ředitelka a další pracovníci získávají nové impulzy pro činnost i relevantní informace v rámci MŠ a při setkávání s rodiči v recepci střediska. Průběžně se tak mění jeho strategie a upravuje se především struktura činnosti. Ředitelka střediska projednává roční i dlouhodobější cíle se svým poradním orgánem (pedagogickou radou) a operativní agendu na organizačních poradách. Pečlivě vedené *záznamy o práci v zájmovém útvaru* (ZÚ, kroužek) a hospitační činnost jí umožňují jejich dostatečnou kontrolu činnosti ZÚ, hodnocení práce vedoucích (lektorů) i výsledky vzdělávání účastníků. Školní matrika vedená v písemné (příhlášky) i v elektronické podobě uvádí nezbytné informace podle školského zákona, včetně speciálních vzdělávacích potřeb účastníků. Podmínky přijetí a údaje uvedené na přihlášce umožňují přijmout všechny zájemce. Počty účastníků i ZÚ korespondovaly s daty ve školní matrice.

Bezpečnosti pracovního prostředí věnuje ředitelka střediska přiměřenou pozornost. Účinná pravidla organizace a činnosti střediska uvádí *Vnitřní řád SVC* a provozní řady pracoven. V každé hospitované lekci byla nezbytná část hodiny věnována bezpečnosti (přehled o všech účastnících, jejich poučení, upozornění na možná nebezpečí). Dílčím rizikem je umístění vypalovací pece v keramické dílně. *Knihy úrazů* vedená od 1. září 2015 neeviduje žádný úraz. Preventivní strategie bezpečnosti a ochrany zdraví i systém informovanosti zaměstnanců a zákonných zástupců, včetně řešení jejich připomínek k činnosti střediska má očekávanou úroveň.

Ředitelka splňuje požadavky stanovené pro výkon funkce. Její kontrola výsledků vzdělávání i intenzita odborné přípravy zaměstnanců napomáhají zvyšování úrovně střediska. Činnost střediska zajišťují interní i externí pedagogové volného času. Aktuálně zde pracuje deset externích pracovníků (lektorů), z nichž jeden nesplňuje podmínku odborné kvalifikace. V rámci své pracovní náplně vykonávají dílčí přímou výchovnou činnost jako vedoucí ZÚ. Z personální dokumentace i hospitační činnosti vyplývá, že splňují osobnostní dispozice (odbornost, kurzy, zájem) a při sestavování programů lekce uplatňují tvořivost, nápaditost i fantazii. Jejich věková struktura je předpokladem pro dlouhodobější perspektivu stability. Hodnocení pracovníků provádí ředitelka na základě pravidelné hospitační činnosti. Ředitelka se prokazatelně snažila získat kvalifikovaného zaměstnance. V případě neshody na úroveň vzdělávání a společné řešení problémů u lektora došlo i k jeho výměně. Účelně organizované další vzdělávání pedagogických pracovníků je zaměřené na oblasti výtvarné, sportovní i intelektuální (logopedický kurz,

kurz Mensa) dle odbornosti jednotlivých pracovníků. V souladu s potřebami SVC probíhá zpravidla formou seminářů a workshopů.

SVC provozuje svoje aktivity v pronajatém areálu. Prostorové a materiální podmínky umožňují plnit plánovanou zájmovou činnost. Sledované aktivity probíhaly v účelně vybavených pracovnách. Minimální prostor keramické dílny neumožňuje její kvalitní hygienické zázemí. Dílčí problém je využívání audiotechniky ve vztahu k akustice tanečního sálu. Všichni účastníci hodnocených činností měli k dispozici potřebné pomůcky, sportovní náčiní i různé doplňkové materiály. Vybavení areálu umožňuje internetové připojení. Recepce střediska slouží k zajišťování provozu, ke spontánním činnostem malých dětí i k posezení a občerstvení rodičů. Ředitelka se snaží o průběžné zkvalitňování materiálních podmínek.

Středisko využívá účelně poskytnuté finanční prostředky z úplaty za poskytované vzdělávání a školské služby, ze státního rozpočtu i z pronájmu prostor střediska. Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu sanují část mzdových nákladů, včetně zákonem stanovených odvodů pro lektory. Z finanční výpůjčky od zřizovatele (z důvodu záporného výsledku hospodaření) se hradí zbývající část mezd, nájemné a veškeré vybavení střediska.

Podmínky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu mají očekávanou úroveň.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu

Školní vzdělávací program Střediska volného času při Mateřské škole Ottománek (ŠVP) splňuje všechny podmínky dané právním předpisem. Stanovuje konkrétní výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech, určuje i cílové klíčové kompetence. Stanovené výstupy ŠVP obsahují, kromě plánu činnosti, také jednotlivé záznamy o práci v zájmovém útvaru. Podle ŠVP středisko nabízí všechny formy zájmového vzdělávání, které jsou primárně určeny předškolákům a dětem mladšího školního věku. Pravidelná činnost je strukturována do dvou oblastí *pohybové studio* a *keramika a tvoření*.

Všechny hodnocené kroužky (osm) pracovaly v určených prostorách podle předloženého časového rozpisu. Až na *pohybovky* (nemoc účastníků) měly ZÚ vysokou účast. Jejich materiálně technické zajištění mělo očekávanou úroveň. Všechny činnosti vedli externí zaměstnanci. Při sestavování programů činností byly respektovány věkové zvláštnosti účastníků. Všichni dostávali jasné a srozumitelné vysvětlení pracovních postupů i individuální pomoc. Úkoly jim byly zadávány způsobem, který umožňoval volbu různých postupů a zároveň vytvářel příležitost pro možnou komunikaci mezi nimi. Stavba lekcí dávala v mnoha případech možnost hovořit o tom, co účastníky zajímá, o tom, co dělají a prožívají.

Účastníci ZÚ *cvičení pro rodiče a děti* byli rozděleni do skupin podle věku dětí (od batolat po předškoláky). Učili se koordinovat pohyby jednotlivých částí těla, posilovali si fyzickou zdatnost. Lektorky v průběhu lekce názorně předváděly cviky. Využívaly vhodné a pro děti motivačně povzbuzující pomůcky (tunel, bedny, míče, žebříny, podložky), upozorňovaly na chybné provedení úkolu. Děti si samy dle zájmu volily stanoviště s překážkami. Po rušné části v závěru lekce s pohybovým doprovodem říkanek a písni docházelo ke zklidnění celého těla. Překonáváním překážek, získáváním návyku správného držení těla si upevňovaly děti fyzickou kondici.

ZÚ *logohrátky* a *primahrátky* byly cíleně zaměřené na rozvoj zrakového a sluchového vnímání, paměti a pozornosti. Pestrá nabídka aktivit a her, kterou lektorky zařazovaly s ohledem na věk, rozvíjela u dětí koncentraci, pozornost i logické myšlení. Děti formou rozhovoru odpovídaly na kladené otázky, učily se komunikovat a naslouchat ostatním.

Zpívaly, recitovaly, pracovaly s obrázky a rozšiřovaly svou slovní zásobu. Dostávaly volnou ruku při tvorbě, podporován byl rozvoj jejich fantazie. V průběhu činností lektorky děti motivačně hodnotily a povzbuzovaly do aktivního zapojení. Byla patrná převaha bezděčného učení nad záměrným. Příjemné vztahy a způsob komunikace přispívaly k rozvoji sociální gramotnosti.

ZÚ *keramika* tvořily různorodé heterogenní výchovné skupiny, věkově diferencované. Stanovené pracovní postupy reagovaly na věk a úroveň dětí (začátečníci až pokročilí). Všichni účastníci aktivně pracovali s keramickou hlinou podle připravených modelů. Byli kreativní, tvořili originální výrobky podle svojí fantazie. S rostoucím věkem byla patrná věcnost jejich komunikace, přímočarost i spolupráce a vzájemná pomoc. Sami si určovali možnost relaxace a odpočinku. Lektorka pouze řídila lekci a pomáhala jim radami.

Cílem lekcí kroužků *pohybovek* a *základů tance* byly jednoduché taneční choreografie. Stavba lekcí (úvodní protažení, taneční průprava, dechová cvičení) plně korespondovala s metodikou provozované činnosti. Z použitých forem převažovaly předvádění (demonstrace), animace a systematicky vedené pozorování. Lektorka kladla důraz na procítěnost pohybu účastnic a jeho propojení s hudbou s aspektem na psychický i fyzický prožitek. Závěr lekce patřil relaxaci s pozitivním hodnocením výsledků jednotlivých členek.

Vhodné podmínky pro individuální práci (nižší počty účastníků, kreativita lektorů) umožňovaly vytváření příznivého klimatu ZÚ. Patrné byly pozitivní motivace, pochvala a povzbuzení. Jako aktivizační prvek sloužily rozhovor, demonstrace, soutěže, ukázka výrobku i práce v týmu. Hodnocení práce probíhalo průběžně, se zaměřením na specifčnosti zájmového vzdělávání tj. rozvoj osobnosti a zájmu členů ZÚ. Kromě dětských účastníků pracuje středisko i se skupinami mládeže a dospělých, ve výchovných skupinách zaměřených zejména na oblasti nápravných a posilovacích cvičení a celkového uvolnění těla.

Spontánní činnosti se realizují s ohledem na prostorové možnosti v omezené míře v recepci střediska a částečně ve venkovním areálu. Účastní se jich hlavně děti a rodiče čekající na začátek nebo ukončení aktivity. Kvalitní *individuální práce*, rozvoj nadání dětí i žáků byly součástí všech hodnocených zájmových útvarů.

Vzhledem ke krátkému času působení střediska a nemožnosti účasti na aktivitách ČŠI oblast *příležitostné činnosti, táborové činnosti a osvětové činnosti* nehodnotila.

Průběh vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům má očekávanou úroveň.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu

Zápisy z jednání pedagogické rady i organizačních porad uvádí stručné hodnocení ukončeného pololetí. Počet stanovených lekcí ZÚ (17) za pololetí byl splněn. Jejich koncepce umožňuje účastníkům během celého roku nejen seznámit se s nejrůznějšími pracovními postupy, s netradičními technikami, různými druhy rizik vyplývajících z činnosti. Podporuje zároveň rozvoj talentu a nadání účastníků. K plnění těchto cílů přispívají metodické materiály, které si vytváří sami lektoři. Pestrou skladbu činnosti důležitou pro rozvoj schopností dětí předškolního a mladšího školního věku SVC naplňuje.

Účastníci získávali znalosti a dovednosti v rozsahu vzdělávací nabídky. Respektovali předem stanovená pravidla činností. Aktivně se do nich zapojovali. Se zájmem pozorovali, napodobovali nebo realizovali připravené úkoly. Jejich aktivita při vzdělávání a postoje k zadaným činnostem svědčily o dobré úrovni klíčových kompetencí (volní i fyzické

vlastnosti, týmová práce). Dokázali používat specifické dovednosti k odstraňování únavy (*tanec, pohybovky, cvičení*). Individuálně se naučili řešit potřebu odpočinku nebo relaxace.

Úroveň jejich vzájemné komunikace byla do značné míry pozitivně ovlivněna prostředím i uspořádáním pracovních prostorů. Byla pestřejší a rozmanitější s vyšším věkem. Spočívala v oboustranném předávání a přejímání informací, ale i ve vzájemném poznávání a ovlivňování. Patrné bylo spontánní projevování názorů, dialogy převažovaly nad monology.

Pracovníci ČŠI se v rámci své činnosti nesetkali s projevy diskriminace nebo rizikových jevů. Naopak ze spontánních projevů názorů a postojů účastníků šlo usuzovat na velmi dobré vnitřní vztahy a jejich sociální citění. Ti účinně spolupracovali ve skupině i zodpovědně plnili úkoly při samostatné činnosti. Prevence sociálně patologických jevů probíhala zejména formou slovních upozornění nebo ukázkou informujících veřejnost. Děti přiměřeně věku zvládaly řešit jednoduché konflikty mezi vrstevníky. Začleňování jedinců se speciálními potřebami umožňovala bezbariérová úprava celého areálu střediska i vstřícnost pracovníků.

Zájem účastníků (průměrná účast 74 %) podporuje pestrost a přitažlivost činností, jejich odpočinkové, rekreační a zájmové zaměření. Přispívá tomu i možnost jejich participace na všech fázích činností, tedy na přípravě, realizaci a hodnocení. Zařízení zatím úspěšně spolupracuje především s mateřskými školami a Mensou. Při rozjezdu činnosti napomáhá také kooperace se střediskem obdobného typu. SVC úspěšně aplikuje součinnost se zákonnými zástupci účastníků v oblasti společného prožívání volného času (cvičení rodiče dětí, příležitostné činnosti rodinného typu) a při podpoře zájmů dětských účastníků. Patrná je snaha střediska o přípravu (plánu) činností, na kterých podílejí členové rodiny.

Výsledky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu mají očekávanou úroveň.

Závěry

Zásadní klady

- *propojení procesu vyučování a volnočasových aktivit hlavně u předškolních dětí*
- *bezbariérový přístup do celého areálu*
- *přípravenost lektorů na činnost ZÚ*

Zásadní nedostatky

- *jeden pracovník nesplňuje podmínku odborné kvalifikace*
- *umístění vypalovací pece v prostoru dílny*

Slabé stránky

- *chybějící přípravné a hygienické prostory pro keramickou dílnu*

Návrhy na zlepšení stavu

- *se zřetelem na strukturu účastníků zaměřit se na postupnou úpravu nabídky pro starší žáky a mládež*

Hodnocení vývoje

- *vývoj nelze hodnotit, protože jedná o nové školské zařízení*

Pro účely zvýšení dotací podle § 5 zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů, je právnická osoba vykonávající činnost školského zařízení celkově hodnocena jako průměrná.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školského zařízení ve lhůtě do 15 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Školní matrika SVČ platná ve školním roce 2015/2016
2. Přihlášky do kroužků, školní rok 2015/2016
3. Strategie rozvoje SVČ Ottománek za období 2015-2018 ze dne 30. září 2015
4. Provozní řády keramické dílny a cvičebního sálu ze dne 1. září 2015
5. ŠVP Středisko volného času při Mateřské škole Ottománek, 2015 – 9 -1/SVČ/, platný od 1. září 2015
6. Plán DVPP na školní rok 2015/2016, 2015-9-1/SVČ/PDVPP
7. Záznamy o práci v zájmovém útvaru pro školní rok 2015/2016
8. Vnitřní řád SVČ ze dne 1. září 2015
9. Zápis z jednání pedagogické rady a provozních porad, školní rok 2015/2016
10. *Knihy úrazů* vedená od 1. září 2015
11. Záznamy z hospitační činnosti ředitelky zařízení, školní rok 2015/2016
12. Personální dokumentace pracovníků SVČ platná ke dni inspekce
13. Rozvrh pracoven platný ke dni inspekce
14. Výkaz o činnosti střediska volného času Z 15-01 podle stavu k 31. říjnu 2015
15. Rozhodnutí o zápisu SVČ do školského rejstříku vydané Krajským úřadem Středočeského kraje s účinností od 1. září 2015 čj. 087558/2015/KUSK/1
16. Internetové stránky SVČ
17. Žádost o poskytnutí dotace na školní rok 2015/2016 ze dne 10. srpna 2015
18. Finanční vypořádání dotací poskytnutých MŠMT v roce 2015 z 11. ledna 2016
19. Čestné prohlášení ředitelky SVČ o inzerci volných míst lektorů

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitelka školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Václav Zemek, školní inspektor

Mgr. Václav Zemek v. r.

Mgr. Blanka Šmídová, školní inspektorka

Mgr. Blanka Šmídová v. r.

Ing. Hana Borůvková, kontrolní pracovnice

Ing. Hana Borůvková v. r.

V Praze 20. dubna 2016

Datum a podpis ředitelky školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Vladimíra Ottomanská, ředitelka školského zařízení

Mgr. Vladimíra Ottomanská v. r.

.....

V Černošicích dne 11. května 2016

